

Конгрес
Українських
Націоналістів

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

25 квітня 2006 року № 16 (128)

Любіть Україну!

20 РОКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

МАЛИНОВИЙ ДЗВІН*

Ви чули, як плаче спустошена Прип'ять,
За скоєний гріх розп'ята живцем,
Прип'ята до неба, щоб випити вічність,
Щоб вмити від бруду змарніле лице?
Регочуть іони малиновим дзвоном,
Вбиваючи блиск нерозкритих очей,
Ридає вночі божевільна мадонна,
Приймаючи з лона холодних дітей
В бездонність ночей.

Ви бачили, небо вкривалося струпом
І трупом ставала зомліла земля,
Малинове лихо зачорненим круком
Кружляло й кидало отруту в поля?
Летіли прокльони з чорнобильським дзвоном,
Просилося серце до інших сердець,
Ридала вночі українська мадонна
Над сонним сплетінням мільйонів тілень,
Закинutih десь.

Та вічна любов із іонів постала
І стала вогнем чудотворних ікон,
І падали сльози, неначе корали,
З очей намальованих божих мадонн.
І сонце палило, і люди молились,
І падали ниць у поклонах своїх,
І серце до серця й до Бога просилось.
О Господи! Дай нам спокутувати гріх!
Врятуй нас усіх!

Малиновий дзвін, малинове лихо,
Як тихо ступає життя у полин
І лине горіти туманам на віху,
Малинове лихо, малиновий дзвін,
Чорнобильський дзвін.

Анна БАГРЯНА

*Малиновий колір символізує підвищений фон радіації.

ХТО СКАЖЕ ПРАВДУ?..

Нещодавно в Національному історичному музеї відбувся Громадський Форум "Здоров'я дітей – майбутнє нації", присвячений 20-й річниці Чорнобильської трагедії.

Форум був організований громадськими організаціями Українська екологічна асоціація "Зелений світ", Національна комісія з радіаційного захисту населення України, Всеукраїнське лікарське товариство, "Союз Українок", Благодійний Фонд спасіння дітей України від Чорнобильської катастрофи. Йшлося не лише про тяжкі наслідки Чорнобильської катастрофи, а й про замовчування протягом двох десятиріч років правдивої інформації щодо ступеня опромінення населення України. "Геноцид української нації, що його організувала Російська імперія, не завершився штучними голодоморами та концтаборами. Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС і замовчування правди про це – продовження того геноциду, адже нинішній стан репродуктивного здоров'я українців, зумовлений радіаційним опроміненням, то є страшна драма нашої нації", – заявила у своєму виступі голова медичної комісії Української екологічної асоціації "Зелений світ", доцент НМУ ім. О. О. Богомольця Галина Денисенко. Факт, що Чорнобильська трагедія є свідомим і добре спланованим злочином Москви проти українського народу, підтвердив у своїй доповіді президент Всеукраїнського лікарського товариства, академік, член-кореспондент НАН України Любомир Пиріг, розкривши стратегію втаємничення документів Міністерством охорони здоров'я УРСР в дні чорнобильського лиха. Окрім того, на Форумі було обговорено такі питання, як екологогеологічна історія Чорнобиля, перспективи ядерно-паливного циклу України, права людей, які постраждали від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, стан здоров'я дітей після Чорнобильської трагедії, профілактика захворюваності та шляхи упередження віддалених наслідків аварії. Учасники Форуму висунули ряд пропозицій щодо створення Державної програми, спрямованої на зменшення екогенетичного ризику. Отже, Україна чекає правди і справедливості.

Конгрес-інформ

ПРО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН НАК «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ»

Олексій ІВЧЕНКО, голова правління НАК "Нафтогаз України"

Як голова правління НАК «Нафтогаз України» я розумію ту відповідальність, яку несе Компанія перед суспільством. Ми усвідомлюємо, що виробничі та фінансові показники "Нафтогазу" зараз є не внутрішньою справою "Нафтогазу". Це питання, які хвилюють усю українську громаду.

Протягом усього минулого року громадськість України постійно лякала катастрофами, які начебто мають ось-ось відбутися в нафтогазовій галузі. Говорили: немає газу в підземних сховищах, не буде газу на початок опалювального сезону, не буде газу з початку року – і так

інше. Жодної з цих катастроф не відбулося. Насправді громадськість вже забула, чим її лякали рік чи півроку тому. Однак ті політичні чинники і в самій Україні, і за її межами, які власне і продукували ці міфічні страшилки, на жаль, і сьогодні продовжують діяти. І породжувати нові страшилки. А отже – нову стурбованість в суспільстві.

Заявляю з усією відповідальністю – жодних підстав для таких побоювань немає.

І переконалися в цьому дуже просто. Треба лише взяти до уваги не "байки" чи політично заангажовані коментарі, а показники діяльності Компанії протягом року.

Результати діяльності "Нафтогазу України" за 2005 рік свідчать, що Компанія забезпечила всебічне і повне виконання завдань, поставлених перед нею державою.

НАК "Нафтогаз України" повністю забезпечила потреби споживачів України у природному газі. Жодна людина, жодне підприємство чи організація не залишилися без газу – звичайно, за умов, що вони своєчасно і в повному обсязі за нього розраховувалися.

У 2005 році НАК "Нафтогаз України" перерахувала до державного бюджету суму платежів, яка становить близько 10 відсотків від його доходної частини.

Наголошую: десята частина усіх державних прибутків – це гроші, зароблені нашою Компанією. У 2005 році підприємствами НАК "Нафтогаз України" до державного бюджету перераховано 11 млрд 287 млн грн. податкових платежів та дивідендів. Це майже у два рази більше, ніж у попередньому році. Пенсіонери, вчителі, лікарі отримали від нафтогазової галузі вдвічі більше коштів.

Якщо говорити про виконання виробничої програми "Нафтогазу", то в 2005 році ми перевиконали план практично з усіх виробничих показників.

Так, за звітний період пробурено 195,09 тис. м пошукових і розвідувальних свердловин.

Закінчено будівництво 144 свердловин. При цьому НАК "Нафтогаз України" продовжує забезпечувати на належному рівні обсяги експлуатаційного буріння. За 2005 рік пробурено 251,41 тис. м експлуатаційних свердловин, що становить 108% від показників за відповідний період попереднього року.

Попри значний дефіцит коштів, підприємствами Компанії повністю виконано і перевиконано доведені плани з видобутку вуглеводнів. Всього було видобуто 19,18 млрд куб. м природного газу та близько 4 млн т нафти і газового конденсату. У порівнянні з відповідним показником попереднього року видобуток природного газу збільшився на 1,5%, а нафти з газовим конденсатом на 3%.

Ще вища динаміка росту у галузі переробки. За 2005 рік перероблено газового конденсату та нафти на 12,4 % більше, ніж попереднього року.

Закінчення на 3-й стор.

Дорогі читачі! Передплата на газету "Нація і держава" приймається всіма поштовими відділеннями України. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2006 рік (друге півріччя). Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 1,39 грн. 3 місяці – 4,17 грн. 6 місяців – 8,34 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ДУМКИ ВГОЛОС

БУТИ ГОСПОДАРЕМ НА СВОЇЙ ЗЕМЛІ!

У період виборів Президента України ваша газета вперше з'явилася у нашому районі – до тих пір ніхто про неї не знав. "Нація і держава" багатьом людям відкрила очі, наприклад, на тему так званої "бандерівщини". Ми із задоволенням її читали, але були і такі, які її рвали на шматки, аж піна на губах була. Але більшість людей оцінили вашу, а скоріше нашу газету, дуже багато її передплатили, в тому числі і я. Я був агітатором за Ющенка, а паралельно роздавав і нашу газету "Нація і держава". Ми настирливо йшли до своєї мети, ми разом з вами обрали народного Президента.

А щодо теперішньої ситуації, то ось інформація до роздумів: на початку і до кінця 90-х років набрав сили "Народний рух" – це була сила, якої боялася Москва, але їй таки вдалося розколоти цю силу, і Народний рух "порушив" свої принципи, почавши відстоювати не народні інтереси, а внутрішньопартійні. І сьогодні ми знову маємо два рухи, які нікуди не рухаються. Висновок: коли формується якась сила, яка здатна протистояти ворогам українців, до цієї сили потрапляє

ворог через те, що керівне ядро не відбирає справді фанатично відданих українців, а забагато вірить на слово.

Чому повстанці – воїни Степана Бандери, могли протистояти фашистській і радянській навалі майже 10 років? Тому, що то були воїни, фанатично віддані Україні, тому що в них було гасло: "Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї!" А якщо наших так званих патріотів спитати, чи готові вони померти за Україну і її народ? Якби вони хоч на щось були готові заради України, то нею б керували українці, а не вороги.

Віктор Ющенко не зробить Україну щасливою і можливою, поки не він керує бізнесом, а бізнес керує ним. Але іншого виходу у нас нема, нам треба на даному етапі боротися разом і допомагати Ющенкові. Якщо ми будемо навіть із помилок Ющенка видобувати користь, то це буде не удар по Україні, а удар по її ворогах.

Ми дивимося новини і бачимо, з якою люттю накидаються на Олексія Івченка. Чому звинувачують Івченка? Зрозуміло – українець, та ще й голова КУН. Але це робить також і Юлія Тимо-

шенко, яка начебто вважає себе патріоткою, і скрізь розпинається, ніби дійсно хоче Ющенкові тільки добра, а всі інші його обманюють і заважають. Багато людей вірять цьому, і про це свідчать результати виборів, але схоже, що це буде не завжди так.

Мене дивує ще одне питання – у Львові, колись визвольного руху, виходять на центральну вулицю і мітингують комуністи, які мільйони людей загнали до Сибіру. Чому в УПА горіла під ногами своя рідна земля, а вони тепер мітингують і доводять, які вони герої? Їх ненавидить весь світ, а ми розводимо "демократію". Вони відкрито говорять, що нас треба косити серпом і вбивати молотом, а ми розвішуємо вуха і слухаємо.

Щоб ми були українцями, а не "народом України", потрібно, щоб українці, а не зайди, були господарями на своїй землі, щоб не гроші були основою устрою держави, а національні інтереси.

На території України проживає 34 мільйони українців, росіян – 11 мільйонів, представників інших національностей – ще значно менше. То чому українців у парламенті так мало? Ось головне питання, яке ви, Конгрес Українських Націоналістів, через вашу газету повинні донести до мас народних.

Гадаю, що висловив думку українців – тому, що я сам українець, і пишаюся цим!

М. ГОРОБЧЕНКО

ОФІЦІЙНО

КУН ПРОТИ ОДНООСІБНИХ РІШЕНЬ

17 квітня відбулось засідання Президії Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів, на якому розглядалось питання підписання Протоколу про порядок утворення Коаліції демократичних сил.

За результатами засідання Президія Головного Проводу КУН ухвалила рішення рекомендувати політраді Блоку "Наша Україна" вилучити з Протоколу про порядок формування Коаліції демократичних сил від 13 квітня 2006 року пункт 6 як такий, що попередньо не був обговорений і схвалений політрадою Блоку. "Крім того, в шостому пункті є посилання на Меморандум про створення Коаліції демократичних сил, остаточний проект якого не був схвалений політичною радою Блоку "Наша Україна", – йдеться в документі.

За словами голови секретаріату КУН Степана Брацюня, "Конгрес Українських Націоналістів виступає проти того, щоб рішення, прийняті політрадою Блоку, одноосібно змінювалися представниками Блоку на переговорах, як це сталося 13 квітня". "Сьогодні переговорний процес не відображає інтересів усіх партій – учасниць Коаліції, тому у переговорах мають брати участь представники всіх політичних сил, які перемогли на виборах у складі демократичних блоків "Наша Україна" та БІУТ," – переконаний С. Брацюнь.

Прес-служба КУН

"МИ МАТІР НАЗИВАЄМО СВЯТОЮ"

Під такою назвою з ініціативи Міжнародної громадської організації "За рівновагу у суспільстві" відбувся всеукраїнський конкурс дитячих образотворчих робіт, що пройшов за сприяння Міністерства науки та освіти України. Обдаровані діти з усіх куточків України знайшли найтепліші фарби, аби висловити свої почуття і віддати шану матерям. У своїх роботах вони відобразили глибинні світоглядні орієнтири українців з притаманними їм елементами як християнства, так і язичництва, тих давніх українських традицій, що йдуть від трипільської культури. Переможців конкурсу образотворчих робіт визначала Комісія у складі відомих українських художників Тетяни Дем'яненко, Анастасії та Аркадія Мільковських, Ольги Шинкаренко.

Нещодавно у приміщенні Музею українського народного декоративного мистецтва Національного культурного заповідника Києво-Печерська лавра за підтримки Київської міської організації Конгресу Українських Націоналістів відкрилася виставка робіт переможців конкурсу. Особливу ауру на відкритті виставки створив хор Державної Академії управління керівних кадрів культури і мистецтв під керівництвом диригента Мстислава Юрченка та хореографічна студія "Леліо", які надихнули усіх присутніх на високі помисли та світлі почуття. За словами керівника проекту, директора Міжнародної громадської організації "За рівновагу у суспільстві" Людмили Мерлян, після виставки роботи будуть передані до лікарень пологових будинків та "Школи майбутніх батьків" м. Києва.

Конгрес-інформ

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

ЗА НАМИ МАЙБУТНЄ!

Прилуки – бюджетоутворююче місто, що дає 62 відсотки обласної казни, входить до десятих найкращих міст України обласного підпорядкування. Ми, молода ще організація Конгресу Українських Націоналістів, дуже сподіваємось, що наші Прилуки будуть відомі не лише своїми нафтовими родовищами, знаменитою тютюновою фабрикою, а й своїми людьми-патріотами, які переживуть ще не одні вибори і залишаться при цьому порядними людьми з активною громадянською та націоналістичною позицією. Ми вважаємо, що, перш за все, це будуть люди, які пов'яжуть себе із партіями націоналістичного спрямування. Наша організація ще молода, але ми впевнені, що вона є перспективною, так само, як перспективною є сама національна ідея. Наш шлях до неї прокладався дуже давно і починався з лав Руху. Багато пройдено та пережито, багато сил докладено, щоб відбувся Майдан, який став для нас вододілом, до якого ми були одні, а після нього стали іншими – вільнішими, мудрішими. Нас турбує майбутнє України і майбутнє націоналізму, тому активно розбудовуємо організацію, яка налічує 30 чоловік. Передусім дбаємо не про кількість, а про якість, і ніколи не вважали нормальним, коли лави окремих партій зростали, як гриби, після залучення адміністративних або грошових ресурсів. Члени нашої організації – добре знані і поважні прилучани. Своєрідним символом Прилук став приурочений до річниці Незалежності пам'ятник літописцю, який створив прилуцький скульптор С. Т. Кантур, член Конгресу Українських Націоналістів. Найкращі пейзажі Прилуччини намальовані прилуцькими художниками Г. Радченком і П. Мироненком, які теж є членами нашої партії.

Ми знаємо, що майбутнє – за нами! Бо кожен українець, часом навіть сам того не знаючи, на генетичному рівні несе в собі ту національну ідею, яка відрізняє його з-поміж інших народів.

Ольга КОСТЮК,
голова МО КУН, Чернігівська обл.

ЗВЕРНЕННЯ

ШАНОВНІ ДОБРОДІЇ! ВСІ, КОМУ НЕ БАЙДУЖА ДОЛЯ УКРАЇНИ Й УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА СПРАВА!

Протягом тривалого часу Держинська міська організація Всеукраїнського товариства "Просвіта" імені Тараса Шевченка, що на Донеччині, не мала ані приміщення, ані меблів, ані офісної техніки. Богу дякувати, що в Україні є люди, які допомогли нам стати на ноги: Буковинська "Просвіта" надіслала нам свого часу книжки для створення власної бібліотеки, Львівська Торгова палата, Полтавський завод "Зонд", Київський фонд "Дорожник" підтримали дещо фінансово у 2003 році, коли нам було дуже скрутно. Наразі Горлівська міська влада надала нам приміщення. Але споруда потребує ремонту – ми маємо тільки голі стіни, опалення відсутнє, системи водопостачання, каналізації зруйновані, світла немає. Маємо руки, щоб все це відновити! Але бракує копій! Ми просимо допомоги нам, хто чим може! Ми не дамо загинути острівцю УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА Й КУЛЬТУРИ на Донеччині! Ми надамо звіт за кожну витрачену копійку, що надійде нам як благодійна допомога! Будемо вдячні за будь-яку річ, яка стане у пригоді для облаштування Світлиці у нашій "Просвіті", обладнання класів з вивчення української мови та історії, народознавства, для облаштування лекційної зали! Наша адреса: вул. Герцена, 9, м. Горлівка, 84626, Донецька область Телефон: +38 0624 52 04 36 або +38 050 943 84 21 E-MAIL: prosvita@email.com.

Наші банківські реквізити: р/р 26000 4690 в ДОД АППБ "АВАЛЬ" МФО 335076, ЄДРПОУ 26127749, Держинська міська організація ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка.

З повагою й вдячністю
від усього членства Геннадій АВИЛОВ,
голова Держинської міської організації
ВУТ "Просвіта" ім. Тараса Шевченка

ДО УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

У Миргороді (Полтавська область) на базі молодіжної літературно-видавничої студії формується книжковий фонд єдиної у провінції Східної України діаспорної бібліотеки, яка носить ім'я визначної української просвітянки з США Галини Король. Фонд формується з книжкових та журнальних надходжень від українських організацій, громад та приватних осіб української діаспори (Фундація ім. Багряного) (США), ФУСА (Австралія), Союз Українок (Австралія), КДУ (Нью-Джерсі, США), видавництво "Смолооскип" (Україна), Шкільна Рада при УККА (США), панство – Королі, Коновали, Кохні, Матули, Габелки, Богацькі, Островські, Воскобійники, Борці, Нитченки, Домазари... Все це унікальна література, і вона якомога швидше має прийти до найширшого українського читача. На жаль, місцева червона влада активно протидіє офіційному становленню діаспорної бібліотеки. Тому ми й вирішили самотужки збудувати невелике бібліотечне приміщення, залучивши до цієї справи як власні, так і спонсорські кошти. Аби до осені завершити будівництво, потрібно принаймні ще 10 тисяч доларів. Тому ми звертаємось до української світової спільноти з проханням надати нам фінансову допомогу.

Кошти на будівництво можна пересилати через Фундацію імені І. Багряного, через пана Олексія Коновала, зазначивши, що вони йдуть на будівництво бібліотеки у Миргороді.

Адреса Фундації:
Bahriany Foundatsjn INC.
811 S. Roosevelt AVE.
Arlington Heights IL
60005
USA

Або по:
"Western Union"
Sazansky Anatoly
Hryhorovych

Анатолій САЗАНСЬКИЙ,
письменник, педагог,
керівник молодіжного
просвітницького центру "Ганнуся"

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 32-23-48
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93

Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Максимович Олег	(0332) 72-39-35, (03322) 401-98
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценю Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26

Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятко Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олександр	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

ПРО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН НАК «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ»

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Минулого року "Нафтогаз" забезпечив рекордні обсяги транзиту природного газу до країн Європи. Ви пам'ятаєте, скільки різноманітних спекуляцій було з цього приводу. Але цифри говорять самі за себе. Транзит газу в країни Західної та Центральної Європи становив у 2005 році 121,5 млрд м³ – найвищий показник за всі роки існування газотранспортної системи України.

Ситуація з транспортуванням нафти не така оптимістична. Однак тут скорочення обсягів, перш за все, пов'язане зі зменшенням переробки нафти на українських НПЗ. Але ми вживатимемо всіх можливих заходів, щоб збільшити транзит нафти територією України, і тут у Компанії є дуже перспективні проекти.

Позитивні темпи росту виробничих показників збереглися і в I кварталі 2006 року – хоча цей період був для Компанії, мабуть, найскладнішим за всю її історію. За січень-березень видобування газу зросло на 1,7%, нафти й конденсату – на 6,8%. Переробка нафти та конденсату зросла на 9,5%. Експлуатаційне буріння – на 4,7%. Протягом I кварталу було закінчено будівництво 31 нової свердловини.

Що стосується фінансових показників діяльності НАК "Нафтогаз України", то тут ситуація значно складніша. З одного боку, фінансовий результат діяльності Компанії у порівнянні з 2004 роком (збиток 1 534 млн грн) покращився на 1 853 млн грн., і чистий прибуток у 2005 році склав 319 млн грн.

Разом з тим, у минулому році Компанія намагалася за рахунок надходжень від операційної діяльності скоротити свої поточні зобов'язання. У першу чергу, було погашено заборгованість минулих років перед бюджетом та постачальниками імпортованого природного газу. Всього за 2005 рік поточна заборгованість НАК "Нафтогаз України" зменшилась на 3 151 млн грн.

Крім того, зважаючи на значний дефіцит обігових коштів, НАК "Нафтогаз України" для забезпечення потреби підприємств у фінансуванні капітальних інвестицій здійснювала зовнішні запозичення та запровадила ефективний контроль за їх використанням.

Як наслідок, Компанія зуміла збільшити свої виробничі показники з видобутку вуглеводнів, незважаючи на зменшення суми капітальних інвестицій на 952 млн грн. у порівнянні з 2004 роком. Всього капітальні інвестиції у 2005 році

Олексій ІВЧЕНКО

склали 4652 млн грн. (у 2004 році – 5 577 млн грн.).

Одночасно Компанія намагалася спрямовувати обігові кошти на завершення вже розпочатого будівництва об'єктів, в результаті чого вартість незавершеного будівництва зменшилась на 61 млн грн. (у 2004 році – збільшилась на 277 млн грн.) та використовувати накопичені запаси на складах. В результаті цього вартість виробничих запасів зменшилась на 318 млн грн. (у 2004 році вартість виробничих запасів збільшилась на 780 млн грн.).

Підсумовуючи фінансові результати за 2005 рік, хоча зазначити, що з причини значного дефіциту обігових коштів, який у тому числі був сформований за рахунок подвоєння податкового навантаження (у 2004 році Компанія сплатила 5,7 млрд грн., а в 2005 році – 11,2 млрд грн.) та заборобою експорту газу, НАК "Нафтогаз України" була змушена залучати довгострокові кредити. За рік довгострокові зобов'язання Компанії зросли на 3,7 млрд грн. Але за рахунок ефективного використання залучених довгострокових ресурсів Компанія не допустила збільшення поточних зобов'язань. Навпаки – у 2005 році поточну заборгованість було зменшено на 3,2 млрд грн. Тобто загальний приріст зобов'язань Компанії за 2005 рік склав лише 0,5 млрд грн.

Для порівняння – у 2004 році приріст загальної суми зобов'язань Компанії був удастеро вищий – майже 5,6 млрд грн., у тому числі довгострокова заборгованість збільшилась на 5 млрд грн. з одночасним збільшенням поточних зобов'язань на 0,5 млрд грн.

Також хочу відзначити, що за рахунок ефективної діяльності Компанії щодо підвищення рівня розрахунків за газ, пога-

шення дебіторської заборгованості споживачів, оптимізації витрат на капітальні вкладення та ремонту обладнання (у тому числі шляхом ліквідації "схем" та "коефіцієнтів") від'ємне сальдо між дебіторською та креди-торською заборгованостями зменшилось на 2,3 млрд грн. У 2004 році воно навпаки зросло на 4,15 млрд грн.

Основною проблемою у 2005 році для Компанії було зростання податкового навантаження. Так, ріст доходів Компанії у 2005 році становив 11,7%, а темп росту податкового навантаження – 90%. Таким чином, темпи росту податкового навантаження на НАК "Нафтогаз України" в 2005 році випереджали темпи росту доходів Компанії більше ніж у вісім разів.

У 2006 році на Компанію чекали нові випробування – купуючи імпортований газ за ціною 95 дол. США за тис. куб. м вона була змушена продавати його споживачам соцієсфери по 40 дол. США, для промисловості – по 83 дол. США

Крім того, зважаючи на сезонність у проведенні розрахунків за комунальні послуги, підприємства теплокомуненерго у I кварталі розрахувалися лише у сумі 25–30 дол. США за кожну тисячу куб. м газу, і заборгованість цих підприємств за газ склала 0,8 млрд грн.

Всього збитки Компанії від реалізації у I кварталі природного газу для споживачів України склали близько 2,6 млрд грн. з причини неефективної державної політики щодо ціноутворення на природний газ.

Одночасно за оперативними даними підприємств НАК "Нафтогаз України", у I кварталі 2006 року до державного бюджету було перераховано 2 474 млн грн. податко-вих платежів. Це фактично дорівнює показнику відповідного періоду минулого року.

Разом з тим, у I кварталі поточного року по апарату НАК "Нафтогаз України" допущено приріст боргу з податку на додану вартість у сумі 253,8 млн грн. Зазначу – з 2003 року "Нафтогаз" не платив податку на додану вартість при реалізації імпортованого газу. Однак через те, що з початку 2006 р. продаж газу здійснюється не за міждержавними угодами, а через компанію "РосУкрЕнерго", відповідно до норм законодавства автоматично виникли зобов'язання з ПДВ.

Та найбільш болючим питанням залишається ціна на природний газ.

Вражаючий факт щорічні втрати Компанії від реалізації природного газу споживачам України до 2005 року включно становили в середньому 4,0 млрд грн. У

2005 році обсяг зазначених втрат становив 4,301 млрд грн. При збереженні діючих цін, у 2006 році втрати складуть 7,5 млрд грн.

Наразі Компанія є єдиним в державі постачальником природного газу для пільгових категорій споживачів: населення, бюджетних організацій, підприємств комунальної теплоенергетики. Від реалізації природного газу цим споживачам НАК "Нафтогаз України" зазнавала найбільших втрат. Ціни на природний газ для населення залишаються незмінними, починаючи з квітня 1999 року, а для бюджетних організацій та підприємств комунальної теплоенергетики залишалися незмінними з квітня 1999 року по 1 січня 2006 року. При цьому такі ціни відшкодовували лише 50% витрат, пов'язаних з видобуванням, закупівлею, транспортуванням та постачанням природного газу.

Лише в 2005 році НАК "Нафтогаз України" понад 45 разів зверталася до органів влади з проханням посприяти впорядкуванню ціни на газ для всіх категорій споживачів України. Однак передбачене фінпланом НАКу на 2005 рік та затверджене постановою Кабміну підвищення цін на природний газ відбулося несвоєчасно і не в повному обсязі

Як наслідок, за рахунок низького рівня цін реалізації газу на початок 2006 року та збільшення вартості імпортованого газу дефіцит коштів у 2006 році прогнозується на рівні 5,6 млрд грн.

Однак якщо ціни на газ будуть приведені до економічно обгрунтованого рівня, проблема дефіциту коштів буде поступово вирішуватися. Вже в четвертому кварталі 2006 року матимемо профіцит в 1,34 млрд грн, а в 2007 загальний річний профіцит становитиме 475 млн грн. та буде використаний для погашення заборгованості по довгостроковим кредитам.

Але це можливе лише в тому випадку, коли Компанія більше не продаватиме газ собі у збиток.

Наголошую – час, коли ще можна було відкладати питання приведення цін до економічно обгрунтованого рівня на потім – у зв'язку з політичними чи якимись іншими чинниками – вже давно минув. Зволікати з прийняттям рішень більше не можна. Протягом 2005 року ми довели, що НАК "Нафтогаз України" може фінансувати державний бюджет вдвічі ефективніше, ніж це було раніше. Однак якщо довести Компанію, яка забезпечує десятку частину всіх бюджетних витрат держави, до голодної смерті, – це буде помилка, що межує зі злочином.

ВІДЛУННЯ

СПОГАД ЗІ "СВІТЛОГО" МИНУЛОГО

Пригадую той далекий ранок, коли мене до схід сонця розбудив гучномовець, повідомивши, що достроково здана в експлуатацію Чорнобильська АЕС. І подумалося: а навіщо в Україні стільки тих станцій? Ми ж від них не маємо користі і на мідний гриш. Весь прибуток осідає в центрі Союзу.

26 квітня 1986 року сталася найстрашніша в історії людства катастрофа. Від аварії на ЧАЕС особливо тяжко постраждав український народ. Кремль спробував скоїти ще одну підлість проти людства – замовчати трагедію. Але не вдалося. На дзвони Чорнобиля відгукнувся цілий світ. Почала надходити гуманітарна допомога, але осідала вона в тій же бездонній бочці – в центрі Союзу.

Невдовзі після того, як прогрімів грім великої чорної печалі, в наш сваяльський санаторій привезли дітей з Києва, Житомира. На залізничній станції можна було побачити сумну картину: діточки з таблицями на грудях, де вказані їхні прізвища й адреси, а в руках – клуночки.

Я тоді працювала лікарем в гематологічному відділі лабораторії, тож була озаямлена з наказом міністра охорони здоров'я СРСР: "Небольшие откло-

нения от нормы не указывать, не делать паники". А це ж означало: закривати очі на горе і мук людей! Скільки тоді з'явилося невиліковно хворих! І кількість їх катастрофічно зростала і зростає.

Свого часу в Сваяльській лікарні працювала лаборантом Наталя Охота. По закінченні Уж-

городського університету одружилася, працювала в м. Поліське, що біля Чорнобиля. Від сильного радіаційного опромінення померла, залишивши сиротами двох синочків.

Тяжко захворіла і наша працівниця Дарія Балог, що була направлена з групою ліквідаторів у Чорнобильську зону.

Тим часом московська влада продовжувала брехати, безсоромно, по-шахрайськи приховуючи небезпеку, всіляко применшуючи її масштаби. А молоденькі солдати руками збирали в зоні відчуження радіаційний графіт.

Після розпаду Радянського Союзу Російська Федерація проголосила себе правонаступницею більшовицької імперії. Але знову ж таки Кремль чинить по-шахрайськи: правонаступниця поспішила захопити всі активи імперії, але відмовилася відповідати за її гріхи та злочини. Це стосується і чорнобильських проблем. Чому Україна залишена з ними наодинці? Чому Росія не надає матеріальної і моральної допомоги жертвам Чорнобиля? Це питання треба ставити на міждержавному рівні, наші претензії до Москви мають звучати на весь світ.

Марія ГОГОЛЬ,
м. Свалява,
Закарпатська область

Дати однозначну відповідь на це запитання зараз ніхто не наважиться, бо ситуація проясниться тільки після формування парламентської більшості у Верховній Раді і уряді України.

Однозначно можна тільки стверджувати, що результати виборів не виправдали надій українського народу. Знову довелося вибирати не між економічними програмами партій і блоків, розрахованими на поліпшення життя певних верств населення, а між їхніми орієнтаціями на Європу чи на Росію.

Розкол помаранчевої коаліції, конкуренція під час виборної кампанії, негаразди в економіці та інші фактори зменшили прихильність виборців до неї. Суттєвим фактором, який вагомо вплинув на результати виборів, став меморандум В. Ющенка і Ю. Єханурова з В. Януковичем. Завдяки йому В. Янукович повернувся з політичного небуття до активної політичної діяльності. Навколо нього об'єдналося багато тих, кому на Майдані було обіцяно: "Бандитам – тюрми!". Використовуючи прорахунки в економіці, спекулюючи на статусі російської мови, інтеграції з Росією тощо, Партія регіонів зуміла вибороти підтримку виборців не тільки в східних і південних, а й в інших областях України, причому в семи з них вона набрала більше 50%. Тільки в Івано-Франківській і Тернопільській областях Партія регіонів не вдалося подолати 3-відсотковий бар'єр.

"Наша Україна" отримала першість тільки в трьох областях: Івано-Франківській, Львівській і Закарпатській (відповідно 45,01%, 37,93%, 25,77%) і не подолати 3-відсотковий бар'єр у

ПОЛІТИКА

ХТО ВИГРАВ ВИБОРИ?

трьох регіонах. Порівняно з виборами 2002 року "Наша Україна" втратила більше 10% голосів виборців. Про деякі при-

лосували за В.Ющенка. Не сприяла авторитету блоку і наявність в його керівництві ряду осіб, яких свого часу звинуватив

Але родинні, дружні стосунки, корпоративні інтереси, фінансова підтримка виявились більш вагомими, ніж безпека втратити голоси виборців. Як наслідок, у Верховній Раді України матимемо практично однорідну масу, підфарбовану різними кольорами, яка буде дбати про свої інтереси й інтереси тих, хто їх

чини цього вже згадувалось вище, але є й інші. Формат блоку "Наша Україна" в 2006 році суттєво змінився порівняно з 2002. Через амбіції керівників новоствореної пропрезидентської партії "Народний Союз "Наша Україна" і їхній диктат при формуванні списків кандидатів в депутати всіх рівнів, не ввійшли сюди фундатори блоку у 2002 році – УНП, ПРП та частина УРП "Собор". Блок із національно-патріотичного перетворився на ліберальний, втратив симпатії значної частини національно-патріотичного електорату. Тільки в Івано-Франківській області він втратив біля 30% голосів виборців (75% у 2002 році і 45% у 2006). Блок пасивно проводив агітацію, сподіваючись, що за нього проголосують за інерцією, як у 2004 го-

у корупції О.Зінченко і про яких у своїх виступах постійно згадувала Ю.Тимошенко.

Фактично вибори виграли і програли не партії і блоки, не їхні програми, а їхні лідери та бренди.

При цьому всі партії і блоки показали своє повне ігнорування численних публікацій в ЗМІ щодо осіб, які ховалися за спинами перших п'ятірок і за своїми моральними якостями та попередньою діяльністю викликали антипатію виборців. У партійних списках "Нашої України" і БЮТ опинилися колишні затяті кучмісти, довірені особи В. Януковича тощо.

В команді В. Януковича фігурувало багато осіб, яких підозрювали у протиправній діяльності. В усіх командах фігурували олігархи.

привів до влади, а не інтереси тих, хто за них голосував. І майже повна втрата у Верховній Раді представників національно-демократичних сил, які б суспільні групи вони не представляли, ще болюче відгукнеться Україні.

Маємо вже зараз працювати над тим, щоб на наступних виборах і Президента і парламенту перемогу здобули українські сили. І маємо вимагати зміни законів про вибори депутатів, які б дозволили обирати не тільки конкретну партію, а й конкретних людей з цієї партії, як це має місце, наприклад, у Польщі, Німеччині. Бо й надалі будемо обирати "заступників" і матимемо те, що й маємо.

Валерій ПЛИСАК,
доцент, м. Івано-Франківськ

РЕПЛІКА З ПРИВОДУ

ДЕ МЕЖА ДЕМОКРАТІЇ?

"Розбіг на гривню – удар на копійку". Тільки так можна назвати втілення в життя гасла "Бандитам – тюрми". А сепаратистам? Почесні місця в парламенті?

Пригадується, як перед виборами 2004 зачистив з візитами в Україну російський президент. Він виступав у прямому ефірі безпосередньо з українського президентського палацу, біля нього гуртувалися групи українських журналістів, заподіливо перекладали запитання, поставлені українською мовою, їм навіть було незручно за своїх співгромадян за те, що ті ставили запитання на "складній" для розуміння мові російському президентові. Йому доповідали, що всі тільки й чекають реставрації такого приемного для всіх концтабору, як СРСР. Усі засипають питаннями – коли вже введуть подвійне громадянство і російську державну мову? "Професор" на параді спробував пригостити карамельками. Але Путін не ризикнув. Раптом карамелька з діоксином?

Тоді головний московський чекіст отримав повноцінний комплект плебейської відданості. Напевно, хтось і власним рукавом неодмінно тиранув модні туфлі російському напівбогові. А далі потягнулися передвиборні візити павловських, жириновських та інших "незалеж-

них" персон. Закінчилось все порадами президентові Кучмі з усіх питань на лавочці біля туалетних кімнат в аеропорту "Домодедово". На щастя, далі все вирішував не Путін, а Майдан.

І тепер уже перед українськими парламентськими виборами під гаслом "невтручання у виборний процес сусідньої держави" на телепередачі знову прибули ті самі персони (крім президента сусідньої держави) і розвели свою клоунаду. Завдання стояло те ж: підкреслити різномірність українського суспільства у мовному питанні, за регіонами проживання і щодо ставлення до ЄСП або НАТО. А найголовніше – підказати зайвий раз, кому потрібно віддати свої симпатії у виборчих кабінках. "Фартові" політехнологи створили "фартові" блоки з "фартовими" результатами на виборах для деяких технічних партій. Але, незважаючи на ці результати, вони все одно всі познаходили собі теплі місця. Не вийшло в Криму, так буде в одеській міськраді на одного клоуна більше.

"Я с вами у ЄС не хотів би жити" – висловив своє "нейтральне" ставлення до України і українців Тягнибоку Шустер під час телепередачі. Не такі українці потрібні савікам і жириновським, їм більше до душі "не та-

ківські" недорослі, кушнарєви, чорноволі – всі клоуни, які здатні створити шоу.

Тепер усім українцям надано можливість безкоштовно спостерігати за клоунами-аутсайдерами, за повним провалом підтримки їхніх ідей і старань в'язати титульним українцям всляккі нісенітниці. Невдахами можна вважати і "регіони". Вони прагнули отримати 52%. А вийшло насправді на 20% менше. Якість "помаранчевої" команди може бажати кращого, але підвищувати цю якість потрібно в консолідації. Шкода, що дехто, "здобувши волю", не здобули й долю. Також не гаразд, що "Пора" перетворилась на "пока".

Дивно, чому всі мами, які отримали чи не вдсятеро більшу матеріальну підтримку на дітей, а також всі пенсіонери, яким набагато підвищили пенсії, – не проголосували за "помаранчевих"? Ще мені просто по-людськи цікаво, як проголосували виборці заможного взимку Алчевська. Кого на виборах підтримали вони?

А "незалежна" передача "Свобода слова" знову демонструє "правдивий" графік. На ньому більшість учасників передачі підтримує коаліцію "Нашої України" з "Регіонами". А меншість на стороні повноцінної "помаранчевої" коаліції. Всій державі знову навізують "правильну" точку зору через "нейтрального" Савіка.

"Ми уходім на рекламу!" Все. Клоунаду закінчено! Хто витримав – "на добраніч!" А хто пропустив щось важливе, той може подивитися ранковий повтор телепередачі.

Віталій ДОБРЯНСЬКИЙ,
м. Сімферополь

Претензії були до українців, що, мовляв, вони не воюють, зрадники. Але, по-перше, початок війни – то все кремлівська гра, по-друге, українцю була відведена роль цапа відбувайла "в общем деле", а по-третє, як можна було воювати тим солдатам і офіцерам, котрі були свідками винищення свого народу і яких не можна було одурити тим, що то все "проіскі імперіалізма". Для правителів це була чергова нагода для розправи з українцями. Згодом з територій, що звільнялися з-під німецької окупації, забирали до советської армії чоловіків, головно молодь, майже не озброюючи і не перевдягаючи їх у військову форму, гнали на німецькі позиції. У такий спосіб позбулись 900 тисяч молодих хлопців. Постає запитання: а з ким вела Україна майже безперервну війну від кінця Першої світової війни до середини 50-х років? Втрати України у тій невідомій війні перевищували втрати у війні офіційній. Так, з 1918 по 1921 роки у боях загинуло близько двох мільйонів осіб, а від голоду і розстрілів загинуло сім мільйонів. А голодомор 1932–33 років? З 1937 року до 1941 року відбувалося зменшення чисельності чоловіків, зокрема через так звані оргнабори для будівництва оборонних споруд. Скільки їх потрапило на те "будівництво", невідомо. Як правило, людей далеко не везли, знаходили підходяще місце, наприклад піщаний кар'єр чи ліс, і там їх розстрілювали. Це була війна на звільнення України від українців, яка власне і сьогодні продовжується, хоч і у менш жорстокій формі, – через збереження марнотратного виробництва. А це збереження жорсткої прив'язки до російських енергоносіїв, а відтак і політичної залежності з її величезними поступками, збереження "п'ятої колонії" з її мафіозними кланами, котрі, у свою чергу, "кришуються" Москвою. Усе це разом робить дешеві російські енергоносії в кінцевому рахунку дуже дорогими, а українців робить бідними. Бідність же гонить їх з України.

Якщо йти за твердженням, що Україна, Беларусь і Росія повинні бути одним цілим, як то буцімто було за княжих часів, і хто старший, хто кому мусить підпорядковуватись, то треба виходити з того, що Русь – це Київ, це Україна, що українець – це прямиий нащадок русича з його мовою і світосприйняттям, а руська мова – то староукраїнська. А це означає, що Київ мусить бути столицею "всєя Русі", українська мова – державною і для всіх обов'язковою. Тож постає запитання: чи Росія піде на підпорядкування Києву, Україні? Отже, балачки про єдину Русь – це "локшина" на українські вуха, це зазіхання московських бонз на Україну та підігрування їм "п'ятою колоною".

Українці, білоруси, росіяни при тих усіх міграціях є окремими народами, хоча й проживали разом у Київській Русі, Річі Посполитій, Московській та у Російській і Советській імперіях.

Щодо маніпуляцій термінами "мала Русь" – "малороси", "Велика Русь" – "великороси". Сталася підміна понять, де Московію було подано як прямого нащадка, спадкоємця Київської Русі.

Національна мова, культура, звичаї є природними бар'єрами поширенню людських вад у світі. Так, всякого роду заборони на українську книгу, українське слово і т. ін. було зняттям тих бар'єрів, що захищали українство від руйнації зсередини. Це відкривало шлях чужому, негативному та поєднанню його з негативним українським. За висловом Гумільова, після приєднання Малоросії до Росії російське свинство широким потоком "хлинуло" в Україну. А воно, у свою чергу, поєднавшись з українським егоїзмом (жлобством), утворило нову формацію, яку невідомо до якої верстви чи класу можна віднести. Це утворення сповідує принцип: перемагає той, хто нічим не гребує і претендує на роль "руководящей і направляющей" та є знаряддям маніпуляцій, особливо північного сусіда, є його "п'ятою колоною". Основу цієї "руководящей і направляющей" складає донецько-дніпропетровська братва – нова босота. Вона, на відміну від старої босоти – комуністів, матеріально багатша, але, як і стара босота, нища духовно. Маючи велику "п'яту колону" в Україні, Москва, через свої великодержавні амбіції, марнославство, шовінізм не може погодитися на рівноправні стосунки з українцями, що унеможливило ефективну взаємодію між цими державами, зокрема і у східному регіоні. А ще, на глибоке переконання значної частини росіян, Україна є власністю Росії і мусить "беспрікословно" підпорядковуватись її правителям. Вони не

Закінчення. Початок у числах 14,15

вважають масове винищення українців злочином, а тому будь-які розмови про союз, як спілку рівноправних народів, є брехнею, лицемірством. За той нав'язаний псевдосоюз було заплачено дорогою ціною, що склало більше 20 мільйонів людей (поза військовими діями), і це все під галас так званого старшого брата "Ми же свої, браття славяне, нам деліть нечево, всьо для общего блага". Тоді у хлібороба було вбито любов до землі, почуття господаря. Пік бенкету людоненависництва та ошуканства з його армією стукачів, людоловів і катів та благоналаштованих дурнів припадає на час правління Сталіна. Порівняйте перепис населення 1913 року, коли українців записували іноземцями, перепис 1918 року, з наступними переписами населення, і ви побачите людську трагедію у цифрах.

Чим далі на схід держави, то все більше наш люд живе на московський лад, головні принципи якого формувались у XV–XVII століттях, хоча й дещо осучаснені. До речі, у Західній Європі двічі публікувалися збірки спогадів дипломатів, купців, мандрівників, релігійних діячів, що побували у той час на Московщині, але царський уряд скуповував і знищував ті видання. Однак вони збереглися до нашого часу, деякі із тих спогадів можна навести. Наприклад, спогади дипломатичного агента французького уряду Де Ля Невіль, кінець XVII ст., у своїх "Записках про Московію" українські землі називав Україною, а Росію – Московією, росіян – москвітами. Він пише: "Московитяни, власне кажучи, справжні варвари, недовірливі, брехливі, жорстокі, розпусні, обжерливі, користолюбні, жebroки і богузи... Вони до того грубі і неосвічені, що без помочи німців, яких у Москві велика сила, не могли б нічого доброго зробити". Едвард Даніель Кларк у своїй книжці "Подорож до Росії, Криму й Туреччини" (Лондон 1812 р.) писав: "Ми зустріли валки українців, що різняться від кожним оглядом від інших мешканців Росії. Це дуже шляхетна раса. Вони виглядають кріпкіше та краще від москалів і перевищують їх у всьому, де лиш може одна кляса людей перевищувати другу. Вони є чистіші, чесніші, благородніші, ввічливіші, відважніші, гостинніші, побожніші та менш забобонні". "По землях цього народу можна подорожувати куди безпечніше, аніж по найбільш поліційних державах. Цю різницю помітно головню з моменту переїзду з Московщини на Україну (опис спогадів взятих з книги Володимира Січинського "Чужинці про Україну").

Втім, є правдою і те, що українська історія була трагічною і з вини самих українців також. Та не можна судити надто суворо наших пращурів. У житті події часто-густо відбуваються за принципом "як карта ляже", а ще треба зважити на великих шулерів, що, так би мовити, мають зайвого туза в рукаві та ігнорують всі правила життя, послугують різного роду сект, лож, орденів, що, у свою чергу, давало як у минулому, так і зараз можливість маніпулювати людською свідомістю.

Як не опинитися сліпим знаряддям великих маніпуляторів? По-перше, треба повернутися обличчям до національної системи цінностей. По-друге, пересічному громадянину треба

мати хоча б мінімум знань, щоб знати, за ким іти та кого слухати, та на яких засадах будується сучасна економіка та національна держава. У нас досі як у вирішенні економічних проблем, так і у царині політичній, рівень освіти недостатній. З цієї причини суспільство відзначається чи то

"щоб жить ні в кого права не пиясь". Сприяло накопиченню величезного духовного потенціалу те, що на українській землі існувала і трипільська цивілізація, і те, що через українські землі пройшло багато народів. Було від кого і доброго, й лихого набратись, було з чого вибирати

мільйонів людей були принесені в жертву більшовицькій потворі.

Після закінчення так званої громадянської війни, життя стало спокійнішим, і населення чисельно почало зростати. Українці, хоча і втратили свою наново народжену державу, свій соціалістичний уряд (не плутайте

реалізаторів тих фільмів, пліток, усього того антиукраїнського бруду, все це "подбрюшье" продовжує справи своїх попередників та ще й вчить українців, як жити треба. Зрозуміло, що за ними стоїть Москва, яка забезпечує їм безкарність за допомогою газозових та нафтових краників, що робить неральним притягнення їх до відповідальності у судовому порядку за антидержавну діяльність.

У тих бідах, що маємо, ми хоча і не однаково, та все ж таки всі винуваті. Провина кожного з нас у тому, що організаційно більше скидаємося на натовп, аніж на природну спільноту – націю. Національно збайдужілий люд нездатний відрізнити, де лідер, а де ошуканець-провокатор, щедрий на обіцянки та на крокодилячі сльози.

Варто замислитись: а хто ж ти, твої ближні у цьому світі, у цьому суспільстві; чи той, що мурує, чи той, що руйнує на зло ближньому, батькові, матері, свату, брату, своїм дітям, своєму народові? Цей світ не є ідеальним, а тому завжди знайдеться причина, за якою можна виправдовувати свою злобність, зрадливість, тим паче, коли це безкарно, мовляв, ось там такі хороші люди "міліе і отзивчивіе", а наші – таке лайно, киваючи на заздрісних та зажерливих і таких же зрадливих (продажних), як сам. Та, як радять мудрі люди, треба починати з себе, з своєї родини, щоб не була вона хохляцько-малоросейською ячeyкою, а була українською родиною, такою собі українською міні-державою. А це повага до батьків, до старших, до свого роду-племени, до його духовного надбання, його культури, традицій.

Підсумовуючи, треба сказати, що українці не гірші за інших з усіма своїми чеснотами і вадами. І взагалі, де ви бачили ідеальний народ? Тож для національних лідерів найбільшою проблемою є зменшення до мінімуму вад свого народу.

В українця дві перспективи: або реалізувати себе, зробивши відродження головним у своєму житті, де повернення до своїх коренів є необхідною умовою становлення повнокровного життя української нації, основи українського суспільства; або ж і надалі бути тим обікраденим, в якого вкрали Русь, вкрадуть і Україну разом з землею, скупивши землю за безцінь. Українські чорноземи із зменшенням запасів нафти і газу стають чи не найціннішими природними ресурсами, що здатні давати енергію як людям, так і машинам.

Людям можуть запропонувати добровільно-примусове переселення, яке не було реалізоване після закінчення Другої світової війни. Кимсь же треба перегордити кордон з Китаєм? Московія-Росія в черговий раз вирішуватиме свої проблеми за рахунок України. Така небезпека зберігається. А щоб чогось подібного не сталося, українці мусять вичавити з себе хохла-малороса, бути українцем по суті, яким його Бог створив. Тоді він відчуватиме і розумітиме свого лідера, аргументовано, словом і ділом доводитиме своє право на життя, матиме симпатиків і спільників, буде цікавим і собі, і світові та буде готовий до викликів сучасності.

Олександр МОХОРТОВ,
член КУН з 1993 року,
м. Херсон

НА РОЗДОРІЖЖІ ІСТОРІЇ

ФІЛОСОФІЯ ПЕРЕСІЧНОГО УКРАЇНЦЯ

надмірною активністю, чи то пасивністю, мовляв, "все одно нічого не буде". Зневіра людей у своїй силі, у своїх провідниках, у своїй нації, зневага до своїх пращурів, до своєї історії є метою тих великих маніпуляторів. Наприклад, американський президент, перебуваючи з офіційним візитом в Україні, у своїй промові заявив, що українська земля – це колиска західної цивілізації. Західний світ це знає, а українцям, тим, кого це найбільше мусить хвилювати, мало що відомо. Як у Т. Шевченка: "німець каже ви монголи – моголи, моголи, золотого Тамерлана онучата голі". Щоб і надалі наш люд був тими "моголами", та для збереження спотвореного уявлення про українську історію, 1964 року в Києві було спалено історичний відділ публічної бібліотеки. А там згоріли як документи української революції 1917–1921 років, так і письмові свідчення сивої давнини включно з княжою добою. І це лише один з епізодів у низці українських трагедій. Споглядаючи на їхню повторюваність, доходили страшної думки: а чи не була чорнобильська трагедія черговою реалізацією злого умислу? Дуже важко і не завжди можна відрізнити помилку, непередбачуваність від злого умислу. Перервати той ланцюг трагедій може лише загальний спротив засиллю чужого в Україні з його новоявленими боголюбськими, з їх підступним "ми же свої".

За даними археології та антропології, український етнос та український етнопостір сформувалися близько двох тисяч років тому. За час формування українського етносу, який сягає у глиб тисячоліть, а не на 350 років за советською історіографією, був накопичений величезний духовний потенціал, що є передумовою як гармонійного розвитку суспільства взагалі, так і матеріального зокрема. Хоча потенціал і його реалізація – не одне і теж. Накопичення було, а реалізація ще мусить бути для утвердження себе у цьому світі,

у своєму поступі. Довготривалий процес формування українського етносу відбився на характері майбутньої нації, для якої притаманна неквапливість, схильність не рубати гордієві вузли, а розв'язувати їх. Та часто-густо українцям не вистачало наполегливості і терпіння, щоб довести діло до кінця, і ставалося так, що й не рубали і не дорозв'язували ті вузли. Навіть вислів був щодо подій початку XX століття: "Робили браття-українці революцію, та не доробили".

Рубання гордієвого вузла характерно для світу як у минулому, так і зараз. Домінує філософія, що гроші – це все: здобувши їх, можна вирішити всі проблеми. Але проблем у світі все ж таки більше, і це тому, що капітал у цьому світі цінується над усе, до того ж він є безконтрольним.

Масове винищення українців – це історичний факт, а не випадковість, та у свідомості значної частини українців ця трагедія фактом не стала. Причини трагедій та їх забуття слід шукати в триаді: релігія, історія, ідеологія. Приклад тому – гасло московських царів: "Москва есть Третій Рим", це перша його частина, а друга звучить так: "четвертому не бивать". Це агресивна настанова. Підтвердженням тої агресивності є знищення 150 тисяч новгородців. Не вписувалися вони в тезу про Третій Рим. Рубаючи власноруч голови новгородської знаті, Іван Грозний встановив особистий рекорд для монархів-убивць, а це понад 3 тисячі осіб. Європейський монарх не спромігся навіть за півтора десятки перейти. Отож, "советская власть" не на порожньому місці втворилася. Як казав свого часу О. Косигін, "у нас свої традиції". Більшовики перефразували гасло московських царів на свій лад. Ось тут і не вписалися в ідею "всеобщего благоденствия" і "куркулі", і буржуа за майновими ознаками, українці – за етнічну приналежність, а там і казашам перепало, чеченцям та кримським татарам, і десятки

соціаліста з більшовиком та його спадкоємцем комуністом), все ж такі залишалися самими собою з потребою особистої свободи, бути господарем у своїй господі. Це не вписувалося в ідеологію одного-єдиного хазяїна для всіх і на все. У 1932–1933 роках більшовики скористалися вивіреною метою – голодом. Подальші заходи комуністичних правителів у цьому напрямі підтверджують те, що у них були плани на утворення нової наднаціональної спільноти "советській народ", з винищенням людей, що не вписувалися у цей задум. У тридцять років в черговий раз був майже знищений провідний шар нації, а без своїх лідерів нація глуха і сліпа та йде за жепроводирями.

Який він, українець, за своєю глибинною сутністю, так би мовити, за своєю програмою, за своєю природою? Складне запитання. Значна частина українців нагадує чоловіка, котрого постійно перегинали через коліно (багато хто це подає як українську натуру), що був за цапа відбувала "для общего блага", та ще й закидають йому за це. Той неприродний стан і та неприродна поза стали для українця звичними, мовляв, "а ми так привикли". Він відстоює це, голосуючи за симоненків, вітренків, януковичів і подібних псевдопрвідників. Ці понівечені душею і тілом люди є жертвами високопрофесійної антиукраїнської пропаганди. Одним із прикладів дискримінації українського є кінофільм "Подвиг разведчика", що демонструвався і вже у незалежній Українській державі. У цьому фільмі є сцена, де німецький генерал дає завдання в'язню концтабору, що назвався українцем, спровокувати втечу в'язнів. Ось у такий спосіб ставився знак рівності між українцем і зрадником, та заганялося те у підсвідомість людям. А ще величезна армія стукачів вела свою роботу, розпускаючи брехні антинаціонального спрямування. І ось ці прямі і непрямі (ідейні) нащадки замовників та

Голодом нас морили чекісти в таборах. Голодні політв'язні в таборі співали в муках: "Ой, коли ж ми наїмося та чорного хліба". Коли в 1953 р. помер у Кремлі вусатий Бармалей, нам дозволили купувати хліб в табірній ятці. Тоді багато політв'язнів об'їдалися цим дорогоцінним продуктом і помирали від завороту кишок на моїх очах.

До якого божевілля доводили чекісти людей! Голодом доводили! Чого дивуватись, коли в мене від голоду під час слідства у Києві, в центральній тюрмі КДБ на Короленка, 33, опух живіт.

Ми, радянські піддані, що пережили розкуркулювання, Голодомор 1932–1933 років, війну, післявоєнний Голодомор – якось легше переносили голод, яким кати-чекісти морили нас. Бувало, в очах темніє від спазмів в голодному шлунку, коли вже не відчуваєш болі й виникає байдужість до всього – до життя, до людей, до смерті і до страху, стаєш подібний до каменю, який не реагує ні на що.

Ті в'язні, що були з Заходу – німці, англійці, фіни, литовці, латиші, естонці – тяжче адаптувалися до голоду. Із Заходу чекісти в табір привозили людей більше зніжених, з животиками від "буржуазного ярма". Ті люди звикли їсти добре і вдосталь. Особливо латиші і естонці, ростом багатирі. Їм було потрібно більше калорій і їжі.

Я бачив, як такі гіганти з мого барака – латиші, естонці і німці божеволіли від голоду. Вони лизили по табірних "помийках" біля кухні і збирали в казанки рибні недоїдки: голови, луску, внутрішні органи, різну гниль з продуктів і, стоячи біля плити в бараці, варили з божевільною байдужістю до всього ту гниль, оберегаючи її і боячись, щоб хтось не вкрав її у них.

Знявши з плити те вариво, вони його ковтали, точніше, як пси, хлебтали.

Споживаючи ту переварену гниль помийок, вони захворіли кривавим поносом і гинули. Бувало, вранці встаємо голодні, а поряд на нарах лежали мертві тіла багатирів латишів і естонців, трупи велетнів.

На них у табірнім інтендантстві не знаходили взуття і бушлатів по зросту. Їм у майстернях, де працювали інваліди-політзеки, валянки і бушлати робили з двох на одного.

... Посилаю Вам свою книжку: "Командир групи УПА "Південь" полковник "Батько". Цей спогад про наш загін і нашого командира я написав ще на початку 90-х років. В основу книжки я поклав невеличкий період нашого з "Батьком" знайомства – всього 10 місяців. Але я був спецкур'ером з особливо важливих доручень у командира загону і знав багато таємниць про ОУН і УПА. За дорученням ко-

А ще пригадується таке. Після підйому вбігає в барак нарядчик з наглядачами-чекістами і кричить: "Выходи без последнего!" Б'ють тих, хто зіткнеться в проході дверей з ними. Помітивши лежачих на нарах, вони починали бити мертвих. Витягнуть їх з барака, одубілих, і складають поряд, ногами до вахти. Приводять підсліпувату кобилу і мотузкою

ПЕРЕЖИТЕ

ЗОНА РЕАЛЬНОГО КОМУНІЗМУ

прив'язують мерців до неї, а вона тягне їх до брами-вахти.

З'являються начальник КДБ табору, мордатий садист Рижов, начальник табору старший лейтенант Ревков, лейтенант – начальник режиму Волков, лейтенант Ходун і старший лейтенант Якобсон з табірними "придурками" і "холуями" з числа зеків. Пишуть акт і наглядач Серов із старшиною і солдатом-червонопогонником чіпляють кожного мерцю на ногу бірку на дроті з номером і серією своєї табірної назви. Солдат-червонопогонник проходить понад головами небжчиків і тяжким молотком пробиває черепи, а інший штиком проколє груди. Потім трупи витягують за табірну браму, на якій з глухом при вході було написано великими літерами "Только честным трудом ты выходиш на свободу!".

За брамою збивали з горбиля домовину – ящик на кілька трупів, і вантажили на платформу вагона, який у супроводі офіцера-чекіста відправляли до міста Норильська – під гори Шмитиху або Ведмежку, де домовини скидали у вироблену шахту, яку з часом засипали пороною з сусіднього терикону. Раніше політв'язнів ховали без ніяких ящиків-домовин, а загортали трупи в гнилу мішковину і вивозили під ті ж гори Шмитиху і Ведмежку – некрополь м. Норильська, пам'ятник епохи комунізму і її вождів. Не думав випускник Київського університету Отто Шмідт, що його іменем більшовики увінчають, як

спітафією, тисячі закатованих жертв, заморених голодом (з яких найбільше українців), зібраних з усієї країни рад і країни збудованого соціалізму.

Працюючи в 104-тій штрафній бригаді на розвантаженні лісу на станції Каеркан, я бачив, як на одній платформі вагона стояло багато таких ящиків-домовин з мерцями-політв'язнями. Одна домовина-ящик була зроблена теслярами політв'язнями з щита, на якому було, як на брамі табору, написано, що тільки чесно працюючи, ти вийдеш на волю.

Помічники бригадира, кримінальники Симоненко і Михайлов з Харкова, кричали до штрафників: "Дивіться! Уже пішов чесно на волю такий же мусор, як і ви! Ану! Не філоніть! Взяти! І ще раз взяли, болвани!"

За виконану норму бригадиру давали запіканку з розрізаної на квадрати вчорашньої вівсяної з остюками каші. Ту кашу, як добавку за виконану робочу норму, називали "плюс" – 1, 2, 3, 4. Бригадир видавав ці запіканки, хто як працював, на свій розсуд. На плюс 1 – 200 грамів, плюс 2 – 300 грамів, плюс 3 – 400 грамів каші.

Голод примушував політв'язнів віддавати свої останні фізичні сили на виконання високих норм, щоб отримати той мізерний "плюс", придуманий чекістами, щоб ослабити людей, перетворити їх в доходяг, "фітілів".

Я був свідком, як у табірному бараці один із зголоднілих політв'язнів перерізав собі вену і пускав кров на плиту та жадібно її злизував...

Ось ці чекістські вовки, які управляли гулагами, сьогодні на пільгових пенсіях хизуються своїми катівськими заслугами. Це їхні жертви в Норильську відвозили з пробитими черепами під гори Шмитиху і Ведмежку, про що політв'язні складали пісні і співали:

*О! Норильск!
Запальне місто,
Місто каторги
й спецтаборів!
Там гуляло
криваве злодійство –
І насильство чека-оперів.
Там замучені трупи
в машинах
Під ту Шмитиху
мертвих везуть.
А над нами задимлені труби.
Все голосять і журно гудуть.*

Микола БАРБОН,
м. Київ

ПАМ'ЯТЬ

ЗГАДУЮ БУРХЛИВІ ДНІ...

мандира я зустрічався з командуючим УПА генералом Т. Чупринкою – Романом Шухевичем; командиром групи УПА "Північ" Д. Клячківським – "Климом Савуром", членом Головно-

го Проводу ОУН Волошиним-Павленком, Катериною Зарицькою – "Монетою" та багатьма іншими командирами – курінними та сотенними...

1941 року я вступив до ОУН у м. Кривий Ріг, коли зустрівся з першою похідною групою.

Путівку на шлях революційної боротьби дав мені Дмитро Мирон-Орлик, друга особа в ОУН.

Спочатку, коли я пройшов вишкіл у Галини Максимець – "Калини", мене призначили в СБ, а вже в 1942 р. – районним провідником. Як свідчать сьогодні архівні документи МВС, у моєму районі була найчисельніша ОУН. Владі тоді не вдалося з'ясувати, що з мого району я перепровадив до УПА понад 200 юнаків, щоб їх не вивезли до Німеччини.

Під час виконання акту помсти над фашистським комендан-

СИТУАЦІЯ

ХТО Ж НАМ ПОВЕРНЕ ХАТУ?

Коли у вересні 1939 року до нас у Західну Україну прийшли червоні "освободители", люди зустрічали їх не тільки хлібом-сіллю, а й синьо-жовтими прапорами. Раділи: нарешті українські землі воз'єдналися. Та радість була недовгою. За тиждень майже всіх, хто піднімав національні знамена, заарештували і розстріляли в Дем'яновім Лазі біля Івано-Франківська як "ворогів народу".

Потерпіла і наша сім'я. Батька – Леся Васильовича Сав'яка розстріляли в грудні 1940 року. Маму – Ганну Миколаївну, мене і сестричку Катрусю в квітні того ж року вивезли до Казахстану.

На наше щастя, коли німецько-фашистські війська могли ось-ось взяти Москву, американський президент Теодор Рузвельт злякався, що після розгрому російської імперії Гітлер дістанеться і до Сполучених Штатів. Щоб зарадити біді, демократ Рузвельт пішов на переговори з комуністом-колаборантом Сталіним, пообіцяв йому військову допомогу. Тоді ж американський президент попросив кремлівського гаспида звільнити всіх колишніх підданих Польщі, що й було зроблено. Амністували і нас з мамою.

При звільненні повідомили, що маємо право на повернення конфіскованого майна, в тому числі житла. Та виявилось, що нашу хату привласнив Микола Проскурняк, чий брат

Михайло був головою райвиконкому, і коли ми заявили про наші права, то він прошипів:

– Сидіть тихо, а то знову повезуть вас у Сибір!

Ми й замовкли, бо ж наших краян вивозили на каторгу аж до 1956 року.

Повіривши у хрущовську "відлигу", звернувся я до влади з проханням повернути нам хату, але ніхто нам не допоміг. Послав листа в редакцію "Сільські вісті", але звідти його направили в область, з області в район, на керівництво якого я скаржився...

Надія на торжество справедливості з новою силою спалахнула в моєму зболеному серці після перемоги помаранчевої революції. На жаль, поки що я не одержав відповіді на два моїх звернення до Президента України Віктора Ющенка. Очевидно, чиновники надто вже непробивною стіною оточили його, намагаючись заглушити голоси зневажених українців. Але я таки доб'юся цього. Приїду в Київ і знайду дорогу до нашої дорогої Людини, який ми віримо сьогодні так само, як вірили на Майдані.

Сподіваюся, що на допомогу скривдженому завжди прийде редакція нашої газети "Нація і держава", колективу якої зичу міцного здоров'я і всяких гараздів.

Василь САВ'ЯК,
с. Бучачки
Івано-Франківської області

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ПРОБУДЖУЄМОСЯ...

І у наше провінційне маленьке містечко дійшла ваша газета. З великим задоволенням я її прочитав. Теми, яких Ви торкаєтесь, – цікаві і актуальні. Бо так потрібно більше знати свою історію, яку від нас постійно приховували, а деякі політичні сили зараз викривлю-

ють її. Також неправдою покриті імена тих, хто по-справжньому любив і любить Україну. Довгий час у своєму житті я глибоко не переймався ні політикою, ні національними справами. І лише президентські вибори розбудили мене, як і мільйони інших свідомих українців.

Олексій ТИЧКО,
м. Городище
Черкаської області

Я відшукав усю родину командира і підтримую з ними стосунки. Свій спогад про командира я прочитав пані Галині, дружині командира. Вона захотіла видати мій спогад. Книжка мала 18 авторів. Щоправда, про "Батька" і наш загін написав тільки я. Зі мною в загоні був М. Климчук – "Хмара". Потім ми разом були у Ігулазі. Також можу назвати імена В. Шевчука, В. Захаревича, Г. Приймака, М. Климчука – всі вони мої побратими, і всіх їх я згадав у книжці. А нещодавно у Стрию відбулася зустріч усіх, хто долучився до того, аби ця книга вийшла. Мушу сказати з гордістю, що в Стрию місцеве братство ОУН–УПА мене і Михайла Климчука зустрічало по-особливому: був парад, фото на згадку біля пам'ятника С. Бандері. Польські друзі зняли відеофільм про цю зустріч і надіслали мені. Там урочисто мені й Михайлові стрийські друзі вручили пам'ятну медаль "90 р. Бандері". Крім того, мені вручили відзнаку "Пораненому в бою за волю України".

Григорій ІЛЬЧЕНКО,
ветеран ОУН–УПА

У 2006 році виповнюється 60 років від так званого Львівського собору 1946 року, який частіше називають псевдособором, під час якого формально було зроблено спробу ліквідації і прилучення Греко-католицької Церкви до РПЦ Московського патріархату. УГКЦ започаткувала відзначення цієї події низкою наукових конференцій – цілий рік буде присвячений всебічному вивченню генези, причин і наслідків того "собору" для нашого народу. А лише рік тому, в 2005 році, минула, на жаль, без жодного розголосу, інша пам'ятна дата – 75 років від ліквідації Української Автокефальної Православної Церкви. Обидві ці події були двома ланками одного ланцюга, яким московські більшовики намагалися закувати Україну, український народ. Тоді, 75 років тому, комуністи ще не могли досягти своєю варварською рукою на УГКЦ, сталося це через 15 років на вищезгаданому Львівському псевдособорі...

Якщо навколо подій 60-річної давності у нас (в Україні і в діаспорі) вже з'явилося немало публікацій, наукових конференцій тощо, то навколо ліквідації УАПЦ, властиво, панує мовчанка... Хоч причини обох цих подій мають один знаменник: боротьба завойовників з Україною. Спробу ліквідації українських Церков Москва зробила, власне, тому, що це були Церкви нашого народу, які сприяли його духовно-релігійному і національному відродженню. Зауважимо, що

в СРСР не було зліквідовано ані римо-католицького Костела (в Україні діяло кілька костелів, між іншим, у Львові і Житомирі, а в Росії – в Ленінграді), ані РПЦ чи протестантських громад. Їх лише де в чому обмежили, а РПЦ підпорядкували, за російським звичаєм, владі, але не ліквідували

понад три тисячі священнослужителів УАПЦ. А скільки мирян – хто скаже? Разом з цим почалося пограбування храмів. За даними радянських дослідників, з України у ті часи було вивезено і продано церковного майна – ікон, літургійного начиння, облачиння та іншого – на суму,

віковий доробок генія наших предків, вивезено свідоцтва нашого тисячолітнього буття, нашої духовної і матеріальної культури. Тому мені жаль, що 75-та річниця ліквідації УАПЦ, властиво, пройшла у нас непомітно.

Минуло всього 16 років, як така ж доля спіткала і УГКЦ – ти-

ВІДВЕРТО

ЦЕРКВА В УКРАЇНІ

Згадуйте предків своїх, щоб історія перед вами не згасла і золоті нитки не губить.

О. Кобилянська

зовсім, як було зроблено з українськими Церквами. УАПЦ совєти формально визнали (зареєстрували) в грудні 1926 р. (оголосили в січні 1927 р.), а вже в січні 1930 року, на скликаному в Києві за наказом НКВС "соборі", вона "саморозпустилася". Тільки автокефальна православна Софійська парафія в Києві проіснувала ще до 1938 р. УАПЦ не приєднали до РПЦ, хоча такі провокації робились, її просто ліквідували і заборонили, формально і фізично. З 34 єпископів тільки четверо вмерло своєю смертю. Всі інші були розстріляні або загинули в тюрмах і таборах ГУЛАГу, НКВС, в їхньому числі був і митрополит В. Липківський. НКВС заарештувало, розстріляло або замордувало в тюрмах і таборах

за тодішнім курсом, у вісім мільярдів доларів. Зруйновано кільканадцять тисяч церковних споруд. В самому Києві знищено 96 церковних об'єктів, у тому числі Михайлівський собор XI ст., а Святу Софію і Києво-Печерську Лавру "одержавлено".

Екзарх України Московського патріархату писав, що РПЦ в Україні до 1930 р. "була в постійній боротьбі з українськими автокефалістами" – до спілки з ГПУ-НКВС! Отже, пограбовано

ми ж руками і такими ж методами органів НКВС з поміччю ієрархів РПЦ Московського патріархату. Всіх єпископів арештовано, і тільки один вмер природною смертю.

Сподіваємось, що відзначення 60-ї річниці ліквідації – властиво, спроби ліквідації УГКЦ, бо ж вона, слава Богу, не вдалася – висвітлить об'єктивно і правдиво всі аспекти цієї події, її винуватців і її наслідки для нашого народу. Не забуваймо при цьому, що ліквідація УАПЦ в 1930 р. і ліквідація УГКЦ в 1946 році була ділом одних і тих же рук. Тому і сьогодні Московський патріархат так завзято виступає проти визнання автокефалії Української Православної Церкви і проти УГКЦ – бо він завжди був в спілці з тими силами, які організували Київський "собор" для "саморозпуску" УАПЦ 1930 року і Львівський "собор" 1946 р. для ліквідації УГКЦ і "приєднання" її до РПЦ.

Обидві ці злочинні події були реалізацією суто політичних замірів московських більшовиків щодо поневолення українського народу, які лише прикривалися псевдорелігійними мотивами, бо ж в СРСР Христова Церква була переслідувана. Не забуваймо про це. Не забуваймо, що ліквідацію української Церкви – Митрополії Київської і всієї Русі – Москва започаткувала ще в XVII столітті. Хочеться вірити, що вірні, духовенство і дослідники історії Церкви Христової в Україні, греко-католики і православні сядуть разом і з Божою поміччю скажуть нам і світові ПРАВДУ. Бо пора це велика єсть.

Боже, нам єдність подай!

Степан СЕМЕНЮК

ПАМ'ЯТНИКИ ГЕРОЯМ УКРАЇНИ У ЛЬВОВІ В 20–30-х РОКАХ ХХ ст.

Тяжіння до створення пам'ятників Героям України було у багатьох львівських скульпторів у 20-30-х рр. ХХ ст. Надзвичайно високим мистецьким рівнем відрізнялася українська пластика Львова за період 1919–1939 рр. На жаль, багато скульптурних творів (пам'ятників, монументів) не змогли реалізуватися у конкретних об'єктах або були нещадно знищені у 39-му та пізніших роках окупаційних режимів.

Особливий зліт скульптурної майстерності був пов'язаний із загальною активізацією національного суспільного та культурного життя українського суспільства. Звичайно, впливи західного мистецтва мали своє місце на той час, однак львівські художники ніколи сліпо не копіювали стиль чи манеру творення на чужий смак, на іноземний зразок. Вони завжди намагалися створити своє власне новаторське мистецтво з національними рисами і саме тому досягли значних успіхів. У монументальній скульптурі одним із найкращих, найталановитіших майстрів-різьбярів того часу був львівський скульптор Сергій Литвиненко. Навчаючись у Кракові та Парижі, він, звичайно, засвоїв уроки модерної скульптури, завжди залишався вірним українським народним традиціям. На це вказують його роботи, прекрасний пам'ятник Каменяреві (1935 р.) у Львові (на Личаківському цвинтарі), портрети І. Франка

(1933 р.), І. Мазепи (1933 р.), святих Кирила та Мефодія, князя Володимира Великого та короля Данила, а згодом С. Петлюри (1936 р.).

Та в найбільшій мірі він передавав своє пластичне вміння в творах монументального мистецтва.

Надзвичайно цікавий, величний пам'ятник героям визвольних змагань 1914–1920 рр., виконаний С. Литвиненком, був встановлений на цвинтарі в м. Раві-Руській Львівської області в 1936 році. Автор твору зображує дві фігури – жінки (уособлення України), яка тримає на своїх руках вбитого воїна. Передані в цьому пам'ятнику як велика людська енергія, так і безсилий розпач за втраченим сином – героєм України.

Особливою величчю виділяється пам'ятник полеглим українським воїнам-героям, встановлений на цвинтарі в м. Яворові (1938 р.). Цей пам'ятник, як і попередній, має 5-метрову висоту. Могутня статуя крилатого Архангела Михайла спирається на бронзовий меч. Архангел Михайл в зображенні С. Литвиненка – стародавній русич-воїн з велетенськими крилами, які символізують захист від ворогів й велику силу людини, яка готова до смерті стояти за волю і права народу, рідної нації.

С. Литвиненко виконав ще й цілий ряд інших скульптур в честь українських воїнів – захисників Вітчизни, але, на жаль, вони не були

встановлені на об'єктах, у місцях героїзму українського народу. Був виконаний ним (та не здійснений) проєкт пам'ятника в честь українських Січових Стрільців (що планувався до встановлення біля м. Чорткова. 1935 р.). В цьому проєкті автор представляє героїчну фігуру воїна-лицаря, на колінах якого безсиле тіло вбитого січовика. Фігури мужніх воїнів, один з яких віддав своє життя за визволення Батьківщини від ворожих рук, зображені на високому прямокутному постаменті, на якому чітко вирізьблений Володимирський хрест, опоясаний вінком слави (високий рельєф) та з написом: "Більшої любові ніхто не має, як той, хто душу свою кладе за друзів своїх".

Прикро, що такі прекрасні монументи визначного українського скульптора-патріота Сергія Литвиненка не були встановлені на рідній українській землі. І безмірно жаль, що найкращі сучасні скульптори Львова за браком коштів не можуть відновлювати своїми творами пам'ять про героїв (справжніх Героїв України!), які полягли за волю та незалежність України. Так бракує сучасних українських патріотично-військових пам'ятників, меморіалів у Львові, при тому, що, наприклад, поляки відновили свої військові поховання, які недавно відкрилися на Личаківському цвинтарі.

Лідія САДОВА,
м. Львів

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ХРОНІКА МОСКОВСЬКИХ РЕПРЕСІЙ

Ще з часів Київської Русі наш північний сусід, Суздальщина, була більш небезпечною для держави, аніж навіть половці. Особливо це виявилось у 1169 р., коли вояки Андрея Боголюбського напали на Київ і перетворили його в руїни, внаслідок чого столиця Київської Русі вже не змогла достойно протистояти татаро-монгольському нашествю під проводом хана Батия.

Відтоді спостерігаємо небувалу московську впертість у зазіханнях на терени сусідів. Так, у XIII столітті московська імперська держава мала площу 216000 кв. кілометрів, у XVI ст. – 872000, у XVIII ст. – 14392000, у XIX ст. – 22.000.000 кв. км, у XX ст. – 23.000.000 кв. км.

Загалом в історії України було два періоди, під час яких наш північний сусід виявив себе найбільш агресивно і жорстко.

Перший – після 1654 р., коли знесилена війнами з Польщею, Туреччиною та кримськими ханами Україна підписала Переяславську угоду з Московією про військову та дипломатичну допомогу у боротьбі проти спільних ворогів. Тоді Москва визнавала Українську державу, але як вона додержувалася умов угоди 1654 р. – загальновідомо.

Другий період починається з 1918 р. агресією більшовиків проти суверенної УНР, незалежність якої була визнана Росією на чолі з Ленінім. При цьому найбільший лицемір всіх часів писав: "Потерять Украину – потеряют голову".

1995 року тодішній голова Верховної Ради товариш Мороз, виступаючи по телебаченню, наголошував, що українцям треба забути про всі злочини царського та комуністичного режимів.

Але хіба можна забути Крути, де 300 студентів-патріотів віддали свої життя за волю України?!

У 1921–1924 роках, коли українці повстали проти Москви, пропало в загибелі 200 тисяч хуторян. Більше одного мільйона померло з голоду. 1928 року було знищено 15 тис. науковців та 35 тис. вчителів.

Голодомор 1932–1933 рр. забрав життя 10 млн. українців – невже маємо це забути?

Ще свіжа пам'ять 1939–1941 років, коли сотні тисяч патріотів були по-звірячому закатовані в тюрмах Західної України.

Дані із довідки СБУ для комісії Верховної Ради: в період 1944–1955 рр. з території Західної України було виселено в Сибір 65906 сімей, 203662 учасників ОУН–УПА. За цей час було вбито 153262 повстанців-партизан й арештовано 103828 членів ОУН–УПА та їхніх помічників.

Сьогодні Росія називає бандитами чеченський народ, як у сорокові роки минулого сторіччя називала нас, українців. Насправді ж бандит – це той, хто без дозволу господаря вривається до твоєї хати. Але це вже в крові росіян, вони без війни не можуть прожити ні одного року – звір прагне крові.

За всі злочини повинна платити Росія так, як німці зараз платять оstarбайтерам – усім політ'в'язням, які безкоштовно працювали на збагачення СРСР, вкладникам Ощадбанку, вклади яких загарбали росіяни. Саме Росія повинна платити пенсії військовим Радянського Союзу, кадебістам, афганцям.

Після такого минулого під російським пануванням проблем в Україні багато, і одна з найголовніших – це незахищеність української мови, яку дотепер пригнічує Росія. Насамперед нам необхідно ухвалити Закон "Про захист української мови". Маю надію на Бога, що нам вдасться все налагодити при патріотичній, національній, розумній, не злодійській владі. Бо Бог і Україна – понад усе.

Петро ГАЛАНІК,
член Конгресу
Українських Націоналістів,
політ'в'язень
більшовицьких катівень,
м. Стрий

ФОРУМ

УКРАЇНА ФАНТАСТИЧНА

НА "ЄВРОКОНІ" ДВІЧІ ПОСПІЛЬ ПЕРЕМОГЛИ НАШІ СПІВВІТЧИЗНИКИ

Любителі фантастики цими днями розкошували. Ще б пак – ціла галерея майстрів цього жанру, у тім числі й декілька світових "метрів" на чолі з ірландцем Гаррі Гаррісоном і поляком Анджеєм Сапковським, з'їхалися до Києва. Винен у всьому "Єврокон" – усеєвропейське зібрання "фантастичних" авторів задля обміну компліментами, обговорення насущних нюансів і роздачі "слонів", сиріч призів. Щоправда, справжніх фантастів у світі майже не залишилося, самі фентезійники, а фантастика й фентезі різняться між собою, як небо і земля, сиріч, як література й попса, – одначе з'їхалися і одні, й інші.

Спричинилися до цього українські письменники-фентезійники Марина і Сергій Дяченки, які на минулорічному конвенті здобули перший приз; ним на "Євроконі" є почесне – на один рік – звання "найкращих фантастів Європи". Правила ж "Єврокону" чимось схожі на правила "Євробачення" – наступне зібрання іноді відбувається на батьківщині переможців попереднього. Наші прихильники фентезі пишуться тим, що цьогорічний конвент (так вони називають своє зібрання) уперше в історії проходить на теренах т. зв. СНД, себто, ми на цьому поприщі успішно обігнали росіян.

Спеціально до "Єврокону" в інституті фізкультури (де б іще!) влаштували книжкову виставку, там же відбувалися й засідання фентезійників. А Марина і Сергій Дяченки тим часом наспіли зі своїм новим проектом, який задумали таким чином, аби він виходив поза рамки самого жанру фентезі – на значно ширші овиди попси. Вінницьке видавництво "Теза" випустило їхній новий роман "Дика енергія". Ла-

«Євроконівські» загри: видавці брати Капранови зав'язують очі Олдам, які відтак з-поміж десятка книжок мають намацати свою. Світліни з «Живого журналу»

на", а популярна співачка Руслана вже готує на образах цього тексту музичний альбом і шоу. В планах подальшої "розкрутки" – клубний проект "Дика енергія", комікси за мотивами тексту і його Русланиної інтерпретації, комп'ютерна гра за цими ж мотивами, серія кліпів і навіть фешн-колекція, не кажучи вже про таку банальщину, як брелки, наліпки, футболки тощо.

Старт усієї цієї метушні Руслана з Дяченками успішно презентували на "Євроконі" за участі доброї сотні малолітніх фанок співачки й кількох десятків гламурних газетярів і телевізійників, які переймалися масштабністю запланованого й слушно дивувалися, як новоспечена народна депутатка у вільний від "кнопкодавчої діяльності" час устигати цим займатися (Руслана, як відомо, пройшла до парламенту за списком НСНУ, і досі так ніхто й не здогадався, навіщо воно їй треба). Утім, проект наразі якщо чимось і вражає, то хіба масштабністю, та аж ніяк не оригінальністю. Презентоване відео і музичні фрагменти "Дикої енергії" від Руслани наразі виглядають не

більше, ніж блідою копією "Диких танців".

І ще один цікавий момент – Дяченки хоч і українські автори, проте пишуть російською мовою. Одначе їхній роман "Дика енергія" у Вінниці вийшов в українському перекладі – кажуть, письменники задля цього витримали кілька виснажливих, майже "боксерських" раундів зі своїми російськими видавцями, які зможуть видати цю книжку в оригіналі лише на півроку пізніше. Шкода лише, що сам текст, хоч і написаний дуже вправно, до літератури жодного стосунку не має – він є не художнім тво-

ром, а всього лише "проектом". Шкода – бо Дяченки можуть писати і справді художні твори, що підтверджує бодай їхній роман "Олена й Аспірин", який одночасно видала та ж вінницька "Теза", і так само в українському перекладі швидше, ніж з'явиться російський оригінал.

Тим часом українські видавці використали "Єврокон", як лише могли. Виставка, зорганізована фірмою "Медвін", нічим, щоправда, якісно не вирізнялася з-поміж інших книжкових імпрез, які ця фірма двічі на рік зорганізовує в усе тому ж інституті фізкультури, – однак відвідувачів на ній із такої нагоди було значно більше, ніж зазвичай на подібних заходах.

Чи то й справді в Європі перевелася не лише фантастика, а й фентезі, чи цей жанр на наших теренах таки вельми активно розвивається, але факт залишається фактом – найкращими фантастами Європи удруже поспіль виявилися автори з України. Цього разу ними стали... Генрі Лайон Олді. Не дивуйтеся – це всього лише псевдонім двох харківських авторів, Олега Ладиженського й Дмитра Громова. От лише, на жаль, цей дует, на відміну від Дяченків, поки що жодних українських, як казав герой Квітки-Основ'яненка, "поползновеній" не виявляв. Отож, може, й добре, що наступний "Єврокон" відбудеться не в Харкові, а в данському Копенгагені. Хіба що за рік і ці фентезійники "українізуються"...

Олег ШАГАН

На презентації «Дикої енергії»: директор видавництва «Теза» Володимир Брискін, Марина Дяченко, Руслана, Сергій Дяченко

НАМ ПИШУТЬ

ПОВСТАНСЬКИМИ СТЕЖКАМИ

Торік у коломийському видавництві "Бік" вийшла з друку книжка Михайла Андрусика "Брати вогню". Аж на 895 сторінках уміщено понад 1100 світлин і три розділи тексту – "Брати болю", "Смерковий біль" і "Вежі духу". Це напроцуд важливо, потужно і правдиво розповідь про людей, які ціною життя виборювали Україні волю.

Нелегко було українським повстанцям голодним спати в лісах на снігу, а літом ходити босими, простоволосими зі зброєю в руках. То було справжнє пекло, запалене ворогами на нашій українській землі. Бувало й таке, що вбили вороги господаря чи його сина коло рідної хати й кричали: "Бандіта убили!" То ж хто бандит – той, що напав на хату, чи той, що оборонявся? Усе це правдиво, на прикладах описано в книжці Михайла Андрусика. Це детальна документальна розповідь про події між світовими війнами, Другої світової війни та після

неї в Гуцульщині, Покутті й Буковині, зокрема в Коломийському, Косівському, Верховинському районах сучасної Івано-Франківської та Вишнівецького району Чернівецької області, де постійно перебували на постоях стрільці УПА.

Скажімо, із села Спас на Коломийщині в Українській Повстанській Армії перебувало коло півтисячі людей, і з них загинуло в боях понад 120. Тут варто згадати кілька прізвищ загиблих від московських куль дівчат із цього села: Бойко Галина – "Прохідна", Гоянюк Катерина – "Соня", Гоянюк Марія – "Вір-

на", Климович Євдокія – "Сумна", Ткачук Марія – "Липа"...

У книжці також ідеться про советські й нацистські концтабори Норильська, Караганди, Аушвіцу тощо, де відбував пекельні муки цвіт української нації.

Нині колишній борець за волю України читає цю книжку з тремтливими руками, тяжким віддихом у грудях і слюзами на очах. Та все-таки колишній повстанці щасливі з того, що замайорів синьо-жовтий стяг над Україною. І хоч досі вже нібито український уряд не визнав їхніх страждань в обороні рідного народу, однак це оцінить історія України. Як оцінить вона й ту велику подвижницьку працю, яку провів письменник Михайло Андрусик книжкою "Брати вогню".

Михайло ІВАНЮК,
м. Вишня Чернівецької області

ВІД АВТОРА

"ЖИТИ ДО..."

Іноді випадкові, мимовільні враження залишаються на все життя. У мене так свого часу трапилося з однією звичайнісінькою, непринятною баночкою томатної пасти, здається, італійського виробництва. Я завважив її на якійсь розкладці з десяток років тому, коли на наш ринок іще починали втрапляти іноземні товари з першими спробами нібито українського маркування на упаковках. Цікавлячись терміном придатності пасти до споживання, я вичитав дослівно таке: "Жити до..."

Не пригадую вже, до якої саме дати рекомендували мені "жити" виробники, але враження було незабутнім! Відтоді, мимоволі простежуючи лінгвістичні проколи іноземців, я не зустрічав нічого моторошнішого – навіть одіозна мінералка "Blue water" спричинялася лише до нездорового сміху й масних жартів на тему похмілля, а кумедні шоколадки "Wispa" злегка навіювали згадки про кір, скарлатину, кашлюк і щасливе дитинство.

Власне кажучи, відтоді моторошною лінгвістикою почали натовість старанно "годувати" нас доморощені виробники, найперше інформпродукту. І тепер ми дожилися до того, що буквально ніде й кроку ступити, аби не наваритися на гідоту. Встаєш зранку, вмикаєш телевизор, чуєш із вуст ведучої ранкової програми на далеко ще не найгіршому "Новому каналі" сакаментальне "купуйте", вимовлене з інтонацією базарної перекупки – і перемикаєш на "5 канал". Там із реклами дізнаєшся, що "Бульвар", виявляється, "лутшая газета України", а Татьяна Недельская супер-пупер "певица" – і з думкою про те, що бодай вони хоч могли б утриматися, вмикаєш телевизор. Умикаєш радіо, чуєш звідти в кращому випадку "мусі-пусі", а в гіршому: "гаспада афіцери, пріктанівши калені, я хачу памаліцца, глядя вам прямиа в ліцо" – і вмикаєш радіо. (Для тих, хто "не врубався", пояснюю популярно: спробуйте, ставши на коліна, глянути "прямо в ліцо" – і таке-е-е "ліцо" побачите!). Виходиш на Хрещатик, періодично завішаний рекламними банерами нового альбому тієї ж Недельської, і з подивом дізнаєшся, що її ім'я, виявляється, пишуть так: "Тат'яна"! А горішки "Козачка розвага", до речі, бувають зі смаком "куриці"! А цукерки фірми "Рошен" називаються "Барокко", хоча спробуйте це "дабл-ка" людською мовою вимовити – закашляєтесь. Ясна річ, що з одним "к" пишеться це слово!

То як, досить, чи ще перелічувати? Я можу такими прикладами не те що шпальту заповнити – кілька чисел газети за просто, і ще й "на закуску" залишитись...

Колись мені здавалося, що це просто в рекламних агенціях працюють нехлюї, що досить їм узяти на роботу одного грамотного філолога – і все. Наївний... Ви бачили біг-борди з рекламою цигарок "Winston"? Хороші цигарки, я сам такі курю (хоча краще б цього не робив). Але чому, крапка з комою, на біг-бордах писали, що це "справжні цінності"? Хіба нам справжніх цінностей бракує?!

Ага – сорому нам бракує! Бо коли Президент, спілкуючись зі своїм народом, не збиватиметься на суржик; і коли народні депутати вивчать нарешті, що законопроект готується до відповідного читання, а не якогось незбагненого читання; і коли мер столиці вивчиться нарешті людської мови, а не говоритиме казна що й казна як; і коли Кабінет міністрів збагне, що питання українського правопису аж ніяк не належить до його самозваної компетенції, а мусить вирішуватися виключно спеціалістами-лінгвістами, – тоді, може, й решта публіки, включно з рекламною шатією-братією, трохи почухає потилиці й понапружує мізки. Бо як риба гниє з голови, так і безграмотність легітимізується не народом, а його чільниками.

А якщо цього не станеться, то всім нам і справді скоро нічого іншого не залишиться, як "жити до..."

Іван АНДРУСЯК, поет, м. Київ

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія KB № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715 Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда" Замовлення № Наклад 120 000 примірників Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети